

Tweede Kamercommissie Digitale Zaken
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Onderwerp : Input overleg Digitalisering 13 en 18 maart
Datum : 11 maart 2024
Referentie : 24-0928/CS
Inlichtingen bij : C. Sadée, c.sadee@iederin.nl

Geachte leden van de Tweede Kamercommissie Digitale Zaken,

Op 18 maart debatteert u met Staatssecretaris Van Huffelen over digitalisering. Op 13 maart is hierover een technische briefing. Beiden hebben de Verzamelbrief Digitalisering en de geactualiseerde Werkagenda Waardengedreven Digitaliseren als onderwerp.

Voor mensen met een (verstandelijke) beperking, psychische kwetsbaarheid, laaggeletterden en ouderen is een toegankelijke en begrijpelijke (digitale) samenleving van groot belang. Want dát bepaalt of zij zelfstandig kunnen meedoen. Het gaat om minimaal 4,5 miljoen mensen. Het GebruikersNetwerk Digitale Inclusie vertegenwoordigt hun belangen. Het VN-verdrag Handicap is hierbij leidend.

Graag geeft het GebruikersNetwerk u de volgende aandachtspunten mee voor het debat.

Toezicht op toegankelijke overheidswebsites en -apps

Referentie: Werkagenda hoofdstuk 1.2

Onze achterban loopt dagelijks aan tegen ontoegankelijke websites en apps. Met als gevolg dat ze (bijvoorbeeld) geen afspraak kunnen maken bij de gemeente of een paspoort of WMO-voorziening kunnen aanvragen. [Cijfers van DigiMonitor van september 2023](#) laten zien dat slechts 3 procent van de overheidswebsites volledig toegankelijk is. Vijf jaar na de inwerkingtreding van het Besluit Digitale Toegankelijkheid Overheid (BDTO) is het toezicht nog steeds niet geregeld. De Werkagenda meldt het inrichten van een toezichtfunctie maar een tijdslimiet ontbreekt. Ook ontbreken concrete prestatie-eisen. Tegelijkertijd wordt in [de Nationale \(overheids-\) strategie voor de implementatie van het VN-verdrag Handicap](#) toegankelijkheid als belangrijk basisprincipe genoemd.

Wilt u de staatssecretaris vragen:

- Welke acties zij onderneemt om uiterlijk eind 2024 het toezicht op digitale toegankelijkheid (BDTO) werkend te krijgen.
- Of zij bereid is concrete prestatie-eisen te formuleren voor het percentage websites en apps dat eind 2024 toegankelijk moet zijn.

Toezicht op het behoud van analoge alternatieven

Referentie: Werkagenda hoofdstuk 1.2

Een inclusieve samenleving is nooit volledig en uitsluitend digitaal. Ruim 2,5 miljoen mensen in Nederland zijn niet digitaal vaardig. Een deel van deze mensen zal nooit digitaal vaardig worden of deze vaardigheid (tijdelijk of voorgoed) verliezen. Voor hen

zijn analoge alternatieven voor communicatie met de overheid (schriftelijk, telefoon en balie) van wezenlijk belang. [De literatuurstudie 'Inclusieve informatie en dienstverlening van de \(Rijks\)overheid'](#) laat zien dat de overheid veel mensen niet bereikt.

Wij waarderen dat de Werkagenda aandacht besteed aan de balans tussen digitaal en niet-digitaal. Maar het is volstrekt onduidelijk hoe de staatssecretaris dit handen en voeten geeft. Het ontbreekt aan voorgenomen acties om analoge alternatieven te waarborgen. Evenmin is duidelijk of hierop toezicht komt, op welke wijze en binnen welke termijn. [De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer](#) (Wmebv) - die regelt dat burgers hun zaken met de overheid digitaal maar ook niet-digitaal moeten kunnen afhandelen - kan hiervoor de grondslag vormen.

Wilt u de staatssecretaris vragen:

Op welke wijze en binnen welke termijn zij de monitoring en het toezicht regelt op het (verplicht) aanbieden van niet-digitale alternatieven om als burger zaken te doen met de overheid.

Digitale toegankelijkheid in de zorg opnemen in wetgeving

Referentie: Werkagenda hoofdstuk 1.2

Iedere burger wordt geconfronteerd met de digitalisering in de zorg. Mensen met een (verstandelijke) beperking, psychische kwetsbaarheid, laaggeletterden en ouderen krijgen hier bovengemiddeld mee te maken. Bijvoorbeeld door ontoegankelijke websites, apps, portals en persoonlijke gezondheidsomgevingen (PGO's) van zorgaanbieders. [Recent onderzoek van Cardan Technobility](#) laat zien dat geen enkele van de 80 ziekenhuiswebsites volledig voldoet aan de toegankelijkheidseisen en maar 47 gedeeltelijk.

Het GebruikersNetwerk luidt de noodklok! Digitale toegankelijkheid in de zorg lijkt onder geen enkele wetgeving te vallen: niet onder de BDTO en evenmin onder de Europese toegankelijkheidsrichtlijn. Uitbreiding van de BDTO naar de zorg is een mogelijkheid.

Wilt u de staatssecretaris vragen:

- Of zij het ermee eens is dat websites en apps in de zorg (waaronder portals en PGO's) toegankelijk en begrijpelijk moeten zijn voor iedereen.
- Of zij wil onderzoeken hoe digitale toegankelijkheid van de zorg kan worden opgenomen in wetgeving.

Sturen op toegankelijkheid van intra- en extranetten van de overheid

Referentie: Werkagenda hoofdstuk 1.2 en hoofdstuk 4.3

Onder het BDTO vallen ook intranetten en extranetten. De toegankelijkheid hiervan is van doorslaggevend belang voor (potentiële) werknemers met een beperking. Bekend zijn verhalen van mensen (bijvoorbeeld met een visuele beperking of beperkte handfunctie) die niet bij de overheid kunnen werken omdat interne systemen niet toegankelijk zijn. Dit maakt de overheid NIET tot een aantrekkelijke werk- en leeromgeving (Werkagenda 4.3) en evenmin tot een inclusieve werkgever. Ook is het een gemiste kans: werknemers met een beperking zijn de beste ambassadeurs voor digitale inclusie.

De toegankelijkheid van intra- en extranetten heeft geen specifieke aandacht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en er wordt niet op gestuurd door het ondersteuningsteam. Ook in de werkagenda is hierover niets te vinden.

Wilt u de staatssecretaris vragen:

- Actief aan de slag te gaan met de monitoring en stimulering van de toegankelijkheid van intra- en extranetten van de overheid om zodoende een inclusieve werkgever te worden.

Regelen toegang tot DigiD voor wettelijk vertegenwoordigers

Referentie: Werkagenda hoofdstuk 1.2

Voor wettelijk vertegenwoordigers van mensen met een (ernstige) verstandelijke beperking (die niet in staat zijn een ander te machtigen) is het gebruik van DigiD nog steeds niet geregeld. Wettelijk vertegenwoordigers zijn daarom noodgedwongen in overtreding bij het gebruik van de DigiD van hun naaste. Of zijn onnodig veel tijd kwijt omdat ze zaken niet digitaal kunnen regelen.

In 2018 heeft de toenmalige staatssecretaris de Tweede Kamer schriftelijk toegezegd dit te regelen. Ook de huidige staatssecretaris is haar belofte dit eind 2023 te regelen niet nagekomen. Dit wordt bevestigd door het [onderzoek van de Nationale Ombudsman](#). De werkagenda noemt eind 2025 als datum dat iedereen is aangesloten.

Wilt u de staatssecretaris vragen:

- Of zij zich wil inzetten voor het regelen van de beheerfunctie voor DigiD voor wettelijk vertegenwoordigers uiterlijk eind 2024?

Het GebruikersNetwerk Digitale Inclusie werkt graag met u en het kabinet samen aan de verbetering van de digitale toegankelijkheid. Wij gaan graag met u in gesprek en hopen dat u onze input meeneemt in uw werk in de Kamer. Wij wensen u een goed debat toe.

Met vriendelijke groet,

Illya Soffer
Directeur Ieder(in)

The logo for 'ieder(in)' consists of the text 'ieder(in)' in a white, lowercase, sans-serif font, set against a dark brown rectangular background.

Mede namens

hoormij·NVVS

Oogvereniging

Sien
voor verwanten
van mensen met een
verstandelijke beperking

